

Tillaga	A 2025/PRE
Flytjandi	Forsætisnefnd
Afgreiðsla	Forsætisnefnd

Forsætisnefndartillaga um breytingar á starfsreglum Norðurlandaráðs

Forsætisnefnd leggur til að Norðurlandaráð samþykki

að breyta 22. og 65. gr. í starfsreglum Norðurlandaráðs svo að þær hljóði svo:

22. gr. Nefndarskipan

„Forsætisnefnd er skipuð forseta, varaforseta og allt að 16 öðrum þingmönnum. Danmörk, Finnland, Færeyjar, Grænland, Ísland, Noregur, Svíþjóð og Álandseyjar og allir flokkahópar skulu eiga þar fulltrúa.“

65. gr. Útnefningar

„Flokkahópar og fulltrúar sem standa utan flokkahópa fá frest, sem kjörnefnd ákveður, til að útnefna frambjóðendur til kosninga sem fram fara á þingfundi.“

Landsdeildirnar tilnefna forseta og varaforseta Norðurlandaráðs sem og fulltrúa Færeyja, Grænlands og Álandseyja í forsætisnefnd auk fulltrúa í eftirlitsnefnd Norræna fjárfestingarbankans og stjórn Norræna menningarsjóðsins. Við útnefningarnar ber að leitast eftir jafnvægi milli landa og kynja og enn fremur, sé þess kostur, nefndarsetu á þjóðþingum.“

að fella brott 23. gr. starfsreglna Norðurlandaráð í ljósi þessa

að láta breytingarnar hér að framan taka gildi 1. janúar 2026 og sæta endurskoðun eftir tvö ár

Bakgrunnur

Landsdeild Færeyja kynnti tillögu í september 2024 um að breyta starfsreglum Norðurlandaráðs á þá leið að öll löndin átta ættu fasta fulltrúa í forsætisnefnd. Forsætisnefnd skipaði þá starfshóp til að kanna áhrif slíkrar breytingar.

Starfshópurinn fundaði þrisvar á vormánuðum 2025, ræddi mismunandi sviðsmyndir breytinga á starfsreglunum og lagði mat á þær. Fjallað var um málefni er vörðuðu fjárhagsáætlun, fyrirsvar, þingstyrk flokkahópanna og aðra mikilvæga þætti. Á fyrsta fundinum kom í ljós eindreginn vilji til að tryggja fulltrúum Færeyja, Grænlands og Álandseyja sæti í forsætisnefndinni.

Starfshópurinn kynnti niðurstöður sínar á sumarfundi forsætisnefndar og lagði til að forsætisnefnd semdi nýja tillögu að innri ákvörðun um breytingar á 22., 23. og 65 gr. starfsreglna Norðurlandaráðs. Markmiðið er að tryggja öllum átta löndum fulltrúa í forsætisnefnd, um leið og tekið væri tillit til áhrifa á samsetningu forsætisnefndar og þingstyrk flokkahópanna. Tillagan var send til umsagnar á lögfræðisvið Norðurlandaráðs, sem metur að breytingarnar séu samrýmanlegar öðrum greinum starfsreglnanna og Helsingforssamningnum.

Forsætisnefnd féllst á tillögur starfshópsins. Forsætisnefnd samþykkti einnig tillögu starfshópsins um að fyrirkomulagið yrði metið að tveimur árum liðnum.

Í ljósi þessa hefur verið gerð tillaga um eftirfarandi breytingar:

3. Forsætisnefnd

22. gr. Nefndarskipan

Forsætisnefnd er skipuð forseta, varaforseta og allt að 136 öðrum kjörnum fulltrúum. Öll lönd [Danmörk, Finnland, Færeyjar, Grænland, Ísland, Noregur, Svíþjóð og Álandseyjar](#) og allir flokkahópar skulu eiga þar fulltrúa.

Athugasemd: Löndin eru nefnd í samræmi við innri reglur skrifstofu Norðurlandaráðs um hvernig vísað er til norrænu landanna.

~~23. gr. Álandseyjar, Færeyjar og Grænland~~

~~Við meðferð mála sem varða Álandseyjar, Færeyjar eða Grænland er kjörnum fulltrúa þeirra heimilt að sitja fund með málfrelsi og tillögurétt.~~

Athugasemd: ~~Í kjölfar breytingar á 22. gr. er lagt til að 23. gr. falli brott í heild sinni.~~

8. Kosningar

65. gr. Útnefningar

Flokkahópar og fulltrúar sem standa utan flokkahópa fá frest, sem kjörnefnd ákveður, til að útnefna frambjóðendur til kosninga sem fram fara á þingfundi.

Landsdeildirnar tilnefna forseta og varaforseta Norðurlandaráðs sem og [fulltrúa Færeyja, Grænlands og Álandseyja í forsætisnefnd auk](#) fulltrúa í eftirlitsnefnd Norræna

fjárfestingarbankans og stjórn Norræna menningarsjóðsins. Við útnefningarnar ber að leitast eftir jafnvægi milli landa og kynja og enn fremur, sé þess kostur, nefndarsetu á þjóðþingum.

Athugasemd: Þessi breyting felur í sér að forsætisnefnd stækkar um þrjú sæti sem tilnefnd eru beint af færeysku, grænlenku og álenku landsdeildunum, í stað flokkahópanna. Þessi þrjú nýju sæti teljast því ekki með í núverandi kvóta flokkahópanna, þar sem starfshópurinn mat það sem svo að slíkt gæti haft óæskileg áhrif á samsetningu forsætisnefndar

Álit forsætisnefndar

Forsætisnefnd fagnar þessum breytingum sem tryggja öllum löndum fulltrúa í nefndinni. Öll lönd og flokkahópar hafa átt sæti í þeim starfshópi forsætisnefndar sem vann tillögurnar að þessum breytingum.

Forsætisnefndin leggur áherslu á að breytingarnar sæti endurskoðun tveimur árum eftir gildistöku til að meta hugsanleg áhrif þeirra á styrkleikahlutföll flokkahópanna í forsætisnefnd og í Norðurlandaráði í heild.

Ósló, 16. september 2025

Heléne Björklund (S)

Dagbjört Hákonardóttir (Samf.)

Henrik Møller (S)

Jorodd Asphjell (A)

Kim Berg (sd)

Heidi Greni (Sp)

Helena Gellerman (L)

Jouni Ovaska (cent)

Lars-Christian Brask (M)

Maria Stockhaus (M)

Bryndís Haraldsdóttir (Sj.)

Helge Orten (H)

Kathy Lie (SV)

Høgne Hoydal (T)

Angelika Bengtsson (SD)